U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně: **SEPA CREDIT s. r. o.,** se sídlem Náchodská 762/65, Praha 9, zastoupené JUDr. Emilem Flegelem, advokátem se sídlem K Chaloupkám 3170/2, Praha 10, proti žalovaným: **1) Městský úřad Nepomuk,** se sídlem náměstí Augustina Němejce 63, Nepomuk, **2) Katastrální úřad pro Plzeňský kraj,** se sídlem Radobyčická 2465/12, Plzeň, o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaných, o námitce podjatosti vznesené žalobkyní v řízení vedeném Krajským soudem v Plzni pod sp. zn. 30 A 11/2017,

takto:

Soudce Krajského soudu v Plzni JUDr. Václav Roučka **není vyloučen** z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 30 A 11/2017.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobkyně se u Krajského soudu v Plzni žalobou domáhala ochrany před nezákonným zásahem ze strany žalovaných, který měl spočívat v návrhu na zápis poznámky do katastru nemovitostí „o zahájení vyvlastňovacího řízení“. Žalobkyně v řízení před krajským soudem uplatnila námitku podjatosti předsedy rozhodujícího senátu. Krajský soud proto dne 23. 5. 2017 předložil věc Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o námitce podjatosti z důvodu, že „*byl dotčený soudce členem Komunistické strany Československa*“ (dále jen „KSČ“).

[2] Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s. ř. s.) jsou soudci „*vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných*

věcech.“ Podle § 8 odst. 5 věty čtvrté s. ř. s. musí účastník řízení námitku podjatosti zdůvodnit a uvést konkrétní skutečnosti, z nichž podjatost soudce dovozuje.

[3] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu plyne, že nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námitky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezaujatosti soudce v konkrétním případě. Jak se k této otázce vyjádřil Ústavní soud, vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o jeho nepodjatosti; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda – s ohledem na okolnosti případu – lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být (viz nález ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, N 127/6 SbNU 429). Otázka podjatosti nemůže být ve všech případech postavena zcela najisto, nicméně rozhodovat o této otázce je nutno vždy na základě existujících objektivních skutečností, které k subjektivním pochybnostem osob zúčastněných na řízení vedou. K vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci však může v zásadě dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. nález ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, N 98/23 SbNU 11).

[4] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. totiž představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný.

[5] Žalobkyně vznesla námitku podjatosti vůči předsedovi rozhodujícího senátu Krajského soudu v Plzni. Nejvyšší správní soud podotýká, že důvodem pro vyloučení soudce může být pouze jeho poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům. Poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na projednávané věci, zejména v případech, kdy by mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Poměr soudce k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být založen např. příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem (ať již zjevně přátelským či nepřátelským), může jít i o vztah ekonomické závislosti, apod.

[6] V projednávané věci Nejvyšší správní soud nezjistil žádný z důvodů pro vyloučení soudce, jak jsou vymezeny v § 8 odst. 1 s. ř. s. Podstatou domněnek žalobkyně o možné podjatosti soudce je nejistota, zda se dotčený soudce „*dokáže oprostit od deformovaného a s demokracií a Listinou neslučitelného hodnotového systému, a nepromítne se nijak do projednávané věci*“. Žalobkyně nijak nekonkretizovala, v čem by tato skutečnost měla způsobovat takový poměr soudce k věci, který by způsoboval jeho podjatost. Reálné pochybnosti o podjatosti soudce může vyvolat pouze konkrétní tvrzení žalobkyně týkající se vztahu soudce k projednávané věci, jejím účastníkům či zástupcům. Obecnou námitku, podle níž „*je jedním z aspektů podjatosti dotčeného soudce potenciální averze k jednateli žalobce*

jako aktivistovi za svobodu a demokracii, (...) „*jednatel žalobce proto může být soudci dobře znám*“, nepovažuje Nejvyšší správní soud bez uvedení dalších konkrétních tvrzení za dostatečně důvodnou k vyvolání pochybností o podjatosti namítaného soudce.

[7] Podpůrně lze ve vztahu k této obecné námitce uvést, že podle judikatury Nejvyššího správního soudu i Ústavního soudu se musí posouzení námitky podjatosti odůvodněné bývalým členstvím soudce v KSČ řídit stejnými kritérii jako posuzování podjatosti z jiných důvodů; i v tomto případě je tedy třeba zkoumat, zda vztah soudce ke konkrétní věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že tento nebude moci nebo schopen nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. nález ÚS ze dne 15. 11. 2010, sp. zn. I. ÚS 517/10, nález ÚS ze dne 17. 7. 2007, sp. zn. IV. ÚS 23/05, usnesení NSS ze dne 25. 1. 2011, č. j. Nao 7/2011 - 25, či ze dne 9. 2. 2011, č. j. Nao 6/2011 – 208). Ani v nyní posuzované věci žalobkyně netvrdí žádný konkrétní důvod, pro který by ze skutečnosti, že uvedený soudce „*vstoupil do KSČ*“, měl vyplývat natolik intenzivní vztah ke konkrétní věci, pro který by nebyl schopen nezávisle a nestranně rozhodnout.

[8] Žádnými dalšími konkrétními skutečnostmi, které by nasvědčovaly důvodům podjatosti pro poměr uvedeného soudce k věci nebo k účastníkům řízení, námitka odůvodněna nebyla, stejně tak z obsahu soudního spisu Nejvyšší správní soud žádné skutečnosti nasvědčující podjatosti nezjistil. Okolnosti, ze kterých žalobkyně dovozuje podjatost, tak nelze považovat za skutečnosti, jež by svědčily o existenci zvláštního poměru soudce k žalobkyni, žalovanému či k věci samé, pro nějž by měl mít soud pochybnosti o jeho nepodjatosti. Za situace, kdy rovněž dotčený soudce vyloučil existenci skutečností, jež by mohly být důvodem k jeho podjatosti, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

[9] Nejvyšší správní soud na základě výše uvedeného neshledal podjatost soudce JUDr. Václava Roučky. Uvedený soudce proto není vyloučen z projednávání a rozhodování v této věci.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. října 2017

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu